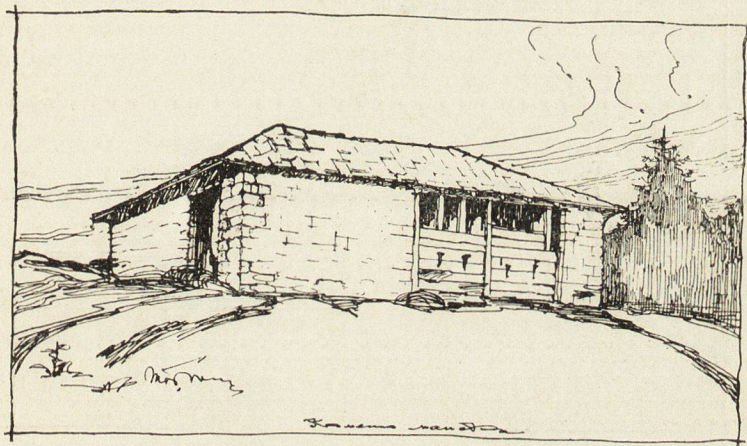

Родопи, гдето специално се е развило овцевъдството въ голѣмъ мащбъ.

Сая. — Сградитѣ, въ които добитѣка ношува и гдето седи за-творенъ презъ зимата наречени „саи“, а въ западна България „пояти“, сж разположени по на 6—7 км. надалече отъ селото извънъ въ планинитѣ. Мѣстото гдето се строи саята е избрано и удовлетворява редъ условия. Интересъ представляватъ срѣднородопскитѣ саи понеже тука скотовъдството е интензивно развито и сложено на стабилни начала. Саята е каменна сграда покрита съ каменни плочи, слама или дъски. Понеже овчаря живѣе винаги при стадото, за него се пристроява или надстроява жилище. Саята се строи винаги на скатовеѣ на нѣкой хълмъ. Приземието, което съдържа помещенията за доби-

Обр. 118. — Каменна мандра въ Срѣднитѣ Родопи.

тѣка, тука наречено „подникъ“, поради профила на терена, въ едната си страна е въ ископъ. Въ етажа, който следва върху подника, една частъ е отдѣлена за плѣвня, а въ останалата се построява жилището на овчаря. Въ последното се влиза отъ горна страна на хълма, гдето поради наклона на терена, входа му се намира на ниво съ сжщия въ тази точка. Стенитѣ на подника сж каменни, помещението е полутъмно и се освѣтява само съ три-четири дупки-мазгали оставени въ южната стена. Стенитѣ на етажа сж паянтови, а частъ отъ външнитѣ стени отъ къмъ южната страна, дъсчени, презъ зиркитѣ на които се освѣтява плѣвнята и нѣкои отъ помещенията на овчаря. Пода на подника е слабо наклоненъ по посока на терена и редко бива посланъ. Саята въ обр. 117 побира до 150 овци.

Поята. — Въ полскитѣ села, сайтѣ се работятъ леко, не така